

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Chronologiae Veteris Testamenti Accvratvm Examen
Augustißimæ, Invictissimæq[ue] Domui Austriacæ
Dicatvm**

Philippi, Henricus

Coloniae Agrippinae, 1637

8. De initio, & fine seruitutis Philistæ, de qua Iud. 13.v.1.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64340](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64340)

1. Sethus Caluifus anno m. 2761. signat primordia huius seruitutis, anno 2766. obitum Iairi, anno 2779. initium Principatus Iephtes & victoriam de Ammonitis. Vnde colligimus ex eius opinione 13. aut 14. circiter annos huius seruitutis inter mortem Iairi & Principatum Iephtes interponi, reliquum tempus cum vltimis annis Iairi concurrere. Quæ calculatio singularis est: si quidem alij auctores aut 18. annorum, aut nullum interregnum ponunt, vt dictum q. preced.

Sethi opinio singularis Iairi.

IVDICVM XI. v. 26.

Per trecentos annos: quare tanto tempore nihil super hac repetitione tentatis: Vide notata q. precedenti, num. 10.

IVDICVM XII. v. 7. & seqq.

Videtur itaque Iephte Galaadites Israel sex annis &c. Abefan post Iephtem officio iudicis functus est annos septem: post Abefanem Elon 10. annos, post Elonem Abdon, octennium. Iudic. 10. vers. 10. 11. 14. ita vt à Iephte vsque ad principatum Abdonis nullum ab auctoribus interregnum inferatur, ne antiquiorum Iudicum inter se implicentur: siquidem Scriptura vnum alteri successe tradit. De Elone duntaxat notandum est, eum ab Ensebio & paucis alijs reuocatum, quia vitiosis exemplaribus septuaginta vsi sunt, in quibus Elonem non repererunt. Iam pridem autem Hebræa, Græca, Latina vnanimi consensu Elonem inter Iudices recensent, eique 10. annos tribuunt. Clemens autem Alexandrinus eum quidem agnouit, sed non nisi 8. annis eius potestatem definiuit, siue quod ita in textu corrupto legerit, siue aliud quid acciderit. Communis nihilominus supputatio retinenda est, quæ Ducatum Eolonis in annos decem producit.

De Iephte, Abefan, Elon, Abdon.

IVDICVM XIII. v. 1.

Resumq; filij Israel fecerunt malum in conspectu Domini, qui tradidit eos, in manus Philistinorum quadraginta annis.

QVÆSTIO VIII.

De initio & fine seruitutis Philisthæa.

1. Variæ sunt de huius seruitutis & Samsonis annorum computationes. Prima est Hebræorum in Seder Olam cap. 12. vbi 20. annos huius seruitutis ad Iephtem & sequentes iudices; 20. reliquos ad Samsonem referunt. 2. Secunda tempus huius oppressionis ab anno 14. Iairi vsque ad Samsonis captiuitatem deducit. Ita Iunius Tremellius in suis notis, & addit ea quæ hoc 13. cap. narrantur, præcedentium Iudicum temporibus accidisse.

Quæst. Chron. P. 2.

8

3. Tertia

P. philippi

Chronologia Testamenti

IV 17

3. *Computatio.*

3. *Tertia* dimidium huius seruitutis spatium dat Samsoni; reliquum Ita Eusebius in Chronico. Sulpitius lib. 1. sacre histor. Abulensis hic q. 2. brardus anno m. 3006 Funecius ann. 2793. Fauet Lyranus Iud. 13. lib. 2. hos annos 40. computari à tempore Samsonis & Heli.

4. *Comp.*

4. *Quarta* inter Abdonem & Samsonem aliquod ponit interuallum Israel ob sua facinora in seruitutem incidit. Ita Serarius, Iud. 13. q. 1. & 2. pho confirmat, qui lib. 5. Antiq. cap. 10. refert post mortem Abdonis à Palæstinis superatos, & illis tributa pependisse, ab ea autem militibus, in eum modum, quem de Samsonem narrat. Addit Serarius q. 3. 4. rationem fuisse post nuptias Samsonis, sed ante mortem ipsius. Ad opinionem refero Clementem Alex. Iulium Hilarionem, Nicephorum totos hosce 40. annos à iudicum annis seponant.

5. *Comp.*

5. *Quinta opinio* huius seruitutis tempus adæquatè idem esse affirmat Samsonis & Heli. Id asserit Masius, admittere videtur Serarius, & non recentiores, idque ex eo cõijciunt, quod cum Samson à Philisthæis captus rereretur, adhuc Israëlita illorum tyrannide premebantur. Negant deinde Samsonem & Heli diuersis temporibus iudices fuisse, sed ambos putant vel diuersis prouincijs iudiciariam administrationem exercuisse, vel potius utriusque simodè vtrumque vocari iudicem: Samsonem quidem idcirco dicitur iudicasse, quod vindex, vltor, defensor fuerit; Heli verò propriè iudicem functionem obiuisset, siue ius populo dixisset. Cur verò ex quorundam opinione Heli 20. tantum anni dentur, dicam quæstione sequenti.

6. *Comp.*

6. *Sexta* est Sethi Caluisij, qui anno m. 2802. scribit Eloni successorem per annos 8. ann. m. 2805. initium huius 40. annorum oppressi stituit: anno 2810. primordia gubernationis Heli. anno 2830. Samsonem Deo facer ab vtero materno incipit, robore gigas fuit, sed quem nullus tuit superare, voluptas euertit, &c. Anno demum 2831. Heli obitum de colligo primò ex eius opinione, post Abdonem proximè Heli Samsonem verò cœpisse, cum Heli iam annos 20. iudicem egisset. Samsonem li hoc modo ad annum 41. peruenisse in sua Præfectura. *Tertio* seruitutem hithæam hac ratione finitam quinquennio circiter ante mortem Samsonis, & morte ipsius finitam, quando principibus Palæstinorum deus na occisis, adeo fractæ sunt vires eorum vt vsque ad postrema Dicitur tempora nullum bellum intulerint Israël. Ortum Samsonis ad annum

7. *Comp.*

7. *Septima* opinio est Fornielli & Saliani ad annum m. 2860. quo circiter quarto Abelanis inchoante Hebræorum impietatem aduenisse putant, vt propter eam traditi fuerint in manus Philisthinorum Iudic. 13. vers. 1. banc autem seruitutem inijsse panlo ante conceptionem sonis, & morte ipsius finitam, quando principibus Palæstinorum deus na occisis, adeo fractæ sunt vires eorum vt vsque ad postrema Dicitur tempora nullum bellum intulerint Israël. Ortum Samsonis ad annum

Abelanis ineuntem referunt. Hinc enim ad obitum Samsonis 40. anni computatur, si nullum hunc inter & Abdonem interregnum inferatur. Probant suum asserum ex cap. 16. Iud. 27. vbi omnes principes Philistinorum tragico illi spe-
 culo inter fuisse insinuantur, & ver. 30. dicitur, *domus super eos omnes & cateras multitudinem qua ibi erat, cecidisse*, ita vt Samson multo plures interfecerit moriens, quam ante viuis interfecerat. Ingentem autem Philisthæorum numerum ibi fuisse indicat sacræ scripturæ textus dum refert, *domum fuisse plenam virorum ac mulierum, ac de tecto & solario circiter tria millia vtriusque sexus spectasse ludum Samsonem*. Vnde probabiliter colligunt, tunc præter multorum milium stragem dominationis Philisthinæ neruos incisos fuisse, neque ad plures annos in eis inuentos, quorum auctoritate, consilio, viribus, seruitus Israëlitarum continuari posset. Id etiam ex eo confirmant, quod ab obitu Samsonis scriptura nullam oppressionem mentionem faciat, vsque ad finem regiminis Heli, quando hinc Israëlitarum, inde Palæstinorum acies, quasi viribus suppares concurrerunt. Bonferius Iud. 13. v. 1. disertis verbis affirmat se Tornello & Salliano subscribere, dum 20. annos huius seruitutis ad antecedentes iudicum annos rejiciunt, viginti posteriores ad Samuelis annos, qui 20. annis iudicasse dicitur Israel, ita vt in Samsonis morte ea seruitus desierit. Idem re ipsa sensisse videtur Capellus, ann. m. 2817. vbi disertè ait 40. annos quibus Philisthini domati sunt in Israëlitas, posse à quarto Abelanis anno inchoari, & in Samsonis obitu finiri, nec aliam ipse horum annorum computandorum rationem affert. Idem sentit Alstedius titulo 11. Chronologia, ann. m. 2770. dum asserit Samsonem natum tempore sextæ seruitutis quadragenariæ sub Philisthæis, & postea populum liberasse ab isto iugo partim cædendo Philisthæos, partim decedendo ædes.

8. Hisce adnotatis, de hac seruitute existimo dicendum *primò*, eius durationem non videri distinctam ab annis Iudicum. Hæc est communis sententia, quam præter alios propugnant auctores pro recensitis opinionibus excepta quarta laudati, quibus adde Gordonum ann. m. 2838. & plerosque q. 4. num. 4. memoratos, Bucholcerum, qui ann. m. 2783. inscribit initium Abdonis, anno 2791. Samsonis; ann. 2811. Heli, nullo temporis spatio huius seruitutis relicto. Nec obstat, quod post obitum Abdonis Iud. 13. v. 1. dicantur Israëlita malum fecisse, & traditi in manus Philistinorum 40. annis. Ibi enim ordo temporis non seruat, sed prius, quæ ad Abdonem & præcedentes aliquot indices attinent succinctè tradita sunt, ne historia de Samsonem prolixius texenda interrumpatur. Idem fortè de Iosepho dici posset.

9. Dicendum 2. huic seruituti finem non attulisse nuptias Samsonis: si quidem legitur diserte Samsonem iudicasse in diebus Philisthijm 20. annis.

g 2 Iud. 15,

p.
Philippi
Chronologia
Testamenti

M. IV
17

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Jud. 15. vers. ultimo: quibus scilicet Philisthijm in Hebræos tyrannidem exerant. Quod ipsum Samsoni objiciebatur ibid. v. 11. *Nescis quod Philisthæi nobis?* Ex quo etiam confirmatur, quod iam dicto 1. assererebam. Ad huc hinc q. 1. ab anno 14. Iairi, ad Samsonis nuptias esse plures annos, quam quod tempore residuos Jairi 9. secuta servitutis 18. Jephthe 6. Abefanis 7. Elonis 14. annis 8. ex quibus colliguntur anni 58. Verum nisi aliud quippiam adiungere cile responderit Tremellius ex communi sententia illos servitutis ante Jairi tempore absorberi: & sic ab huius anno 14. vsque ad Samsonis tempus non nisi annos 40. effluxisse.

3. Concl.

10. Dicendum 3. Judæos hallucinari, dum à primordijs gubernationis Jephthes ad finem Samsonis 40. annorum servitutem meriuntur: illo temporis interuallo 51. anni continentur. Jephthe 6. Abefanis 7. Elonis 14. annis 8. Samsonis 20. Adhæc Jephthe Ammoniticam servitutem initio impetravit: ac proinde non est verisimile, eodem tempore Philisthæos arsisse: huic enim causam dederunt Israëlitarum suis sceleribus post Jephthan ministracionem patris, ut collig. cap. 13. v. 1. consideratis ijs, quæ de Jephthe sequentibus iudicibus ante notata sunt.

4. Concl.

11. Dicendum 4. Non carere probabilitate eorum computum, qui circa circiter annos huius servitutis Samsoni tribuunt, totidemque fere Heli tribuunt: solum enim obstat, quod antequam Samson conciperetur Angelus dixerit: *ipse incipiet liberare Israel, de manu Philisthinorum.* Jud. 13. v. 5. Quibus bis innuere videtur Dei nuncius Hebræos iam tunc servitute preloso, ut arguit Salianus illo ann. m. 2860. numer. 8. *Non enim, ait, dicitur hominem esse sano: veniet medicus, qui te curare incipiet, nisi pramittatur eum in morbum.* Ad hoc tamen respondere possent auctores 4. & 5. opinionis, forte Angelus discretè hanc oppressionem prænucciasse futuram, licet id scriptura aut certè non fuisse opus expresso de ea calamitate vaticinio. Mater & vxor eius, ex præparacione medicinæ morbum futurum satis inuenire poterant, cui Samson medicinam aliquam, sed non perfectam sanitatem daturus esset.

5. Concl.

12. Dicendum 5. non idcirco temerariam esse quintam opinionem iudicis vocabulum non ei solum tribuat, qui iudicariam potestatem exerceret, & iuridicundo præest, sed illi etiam, qui oppressorum defensor & viciorum hostium propellit, utramque enim notionem admittit vox Hebræa. Sicut ut bene docet Petavius: at vero servitutem Heli interitu finitam, non esse per suam. Nam sub finem principatus & vitæ Heli, prælio inter Philisthæos inito, terga vertit Israel, & caesa sunt in illo certamine paucissimi, quos quasi quatuor millia virorum, 1. Reg. 4. ver. 2. Repetito mox con-

in locum castrorum allata, Israel cecidit, & fugit vnusquisque in tabernaculum suum. & facta est plagamagna nimis, & ceciderunt de Israel triginta millia peditum, & arca dei capta est. Quae cum Heli subito nuncio intellexisset, cecidit de sella retrorsum, & fractis cruribus mortuus est. Haec rerum catastrophe non tam mihi videtur antiquae seruituti finem impoisse, quam nouam Hebraeis subiectionem: nam Philistaei non nisi post 7. menses arcam remiserunt, quo tempore quinquaginta millia Bethsamitarum interierunt. 1. Reg. 6. v. 19. Adde haec & Sethi Chronographiam communi auctorum placito aduersari. Hinc Genebrardus an. m. 3006. miror, inquit, Masium doctissimum Iosue interpretem maluisse expungere Samsonem de numero iudicum, & eius 20. annos, quibus Israelẽm iudicasse memoratur adscribere dimissatopontificatui Heli, quam in caterorum Chronographorum sententia, aut potius descripti Scriptura verbis permanere. Iud. 16. Fortassis voluit partim redundantem Iudaeorum traditionem de 28. annis Iosue, partim corruptam Graecorum editionem tueri pertinacius. Haec ille, & ex illo Serarius. Iud. 13. q. 34. qui hanc Masij opinionem vocat singularem & ab omnium iudicij dissidentem. Idem autem potiori iure de Caluili supputatione dicerent Serarius & Genebrardus.

13. Dicendum 6. valde probabilem esse Torielli, Saliari, Bonfretij sententiam, vt indicant rationes quibus suam illi doctrinam stabilire conantur. Ad illud autem quod de Samsonẽ praxiderat Angelus: ipse incipiet liberare Israel, de manu Philistij, responderet Toriellus isto loquendi modo insinuari, quod post liberationem a Samsonẽ faciendam Philistaei non semel insurrecturi erant contra illeẽ, donec tandem a Dauide subacti, ipse penitus ab eis liberaret Israelẽm. Vnde concludit potuisse seruitutem 40. annorum inijsse paulo ante natiuitatem Samsonis, & eius morte desijisse. Similem ferẽ huius loci interpretationem affert Serarius illa q. 34. Dicitur inquit Samson incepturus liberationem Israelitarũ a Philistaeis, non quod eius principatus tempore, ij adhuc illis subiecti fuerint, sed quod cum postea saepe contra Philistaeos eosque aliquandiu penẽ solos pugnatum sit, vt lib. 1. Reg. patebit, has paulatim pugnas, hancque ab gente illa saluationem inceptarit Samson, longe illustrius & constantius, quam Samgar vel Iephte. In hoc porto Serarius, Toriellus, Saliarius conueniunt, quod hanc seruitutem extinctam a Samsonẽ existiment: hi morte ipsius, ille vero citius.

Conclusio.

IVDICVM XV. v. 20.

1. Iudicauitque Israel in diebus Philistij viginti annis. & c. 16. v. 31. Iudicauitque Israel viginti annis. Vnde certo colligitur Samsonem meritõ in iudicibus Israeliticis gentis recenseri, non minus quã Abesan, Iair, Iephte: quod & antiqui edemurunt, vt Iosephus lib. 3. Antiq. cap. 10. sub finem, Theodoretus lib. 3.

Samson iudex 20. annis.

S. Au.

3 3

p. philippi

Chronologia Testamenti

IV 17

S. Augustinus lib. 18. ciuit. cap. 19. Athanasius, siue Anastasius in Synopsi
tius lib. 1. sacrae hist. Rupert. de Iudicibus cap. 7. & multi alij recentiores
Chronographi, tum sacrorum eloquiorum interpretes, in hunc librum
49. v. 16. vbi illud: *Dan iudicabit populum suum sicut & alia tribus in Israel* placet
ad Samsonem applicant, qui erat de tribu Dan, sicut Othoniel & Gedeon
tribu Iuda, Aod de Benjamin, Barac de Nephtali &c. quamuis huiusmodi
non singulae tribus consecratae sint. De tribu enim Simeon, Ruben, Gad
non legimus iudices extitisse.

Non 40.

2. Ex eo, quod Samson 20. annos populum iudicasse, bis legatur
Hebraeorum scripserunt Samsonem annos 40. iudicem fuisse, nempe
ante asini mandibulam in Philisthaeos vibratam, & postea totidem
Serarius illa q. 34. Nonnulli vero Samsoni 22. annos attribuunt, sed
ne. Communis enim doctrina iudiciariam illius administrationem
nos 20. reuocat, quam etiam tenent illi Rabini, qui in antiquis se legunt
runt, Samsonem 40. annis iudicasse: neque enim videtur Samson
nisi nuptijs cum Philisthaea iam contractis, anno circiter vigesima
sua. Si ergo 40. annos iudicis functiones obiuit, ad annum vitae circiter
simum perijt: quæ ætas Dalila amoribus parum idonea videtur.

*Cur bis
notati sint
isti 20. an-
ni.*

3. Cur igitur isti 20. anni bis in sacris codicibus annotantur? Variis
producit Serarius; ea præ cæteris mihi probatur, quod sacrae Scripturae
suetudo sit, rem eandem varijs occasionibus sæpius inculcare. Sic, Regum
11. David 40. annos regnasse dicitur, quod iam notatum fuerat. 2. Regum
4. occasione eorum quæ Samson ad sui principatus initium gessit Iud.
Scriptura cum 20. annis iudicasse subtexuit: rursus occasione mortis
idem repetit Iud. 16. v. 31.

*Initiū &
finitis eorū.*

4. His 20. annis mors Samsonis finem attulit, vt bene notat a beatis
15. qu. 33. Tornellus, Bonfrerius, Salius & alij: sicut aliorum iudicum
iporum obitu terminantur. De principio horum annorum Tostatus
potissimum instituit supputationem, nempe vel à morte Abdon, qui
nem proximè antecessit, vel à Samsonis natiuitate, vel denique à tempore
Philisthaeos impugnare cœpit. Prima ei maxime placet: quia anni
iudicum ab obitu præcedentis numerari solent, vt ab Exodo ad Tempore
cam 480. anni habeantur. Cui subscribo & communi sententia, quæ
cum sextam seruitutem inuoluit, & 20. annos Abdonem inter & Heli
nit. Ita Eusebius, Sulpitius, Iulianus Archiep. Tolet. Vincentius, Bellarminus,
phus, Lyranus, Beda, A. do, Genebrardus, Gordonus, Tornellus, S.
Bonfrerius &c. Quo etiam suas rationes siue sponte, siue inuiri adducent
rique Sectariorum, vt Beroaldus, Funccius, Xyliander, Capellus, B.
rus, &c.

*De aetate
Samsonis.*

¶ Quid de Samsonis aetate opinari possimus? Censet Abulensis eum na-
tum anno circiter secundo ab obitu Abdonis, aetatis verò 7. aut 18. vxorem
duxisse, mortuum anno 19. necdum expleto. Putat enim hic auctor Samuelem
vixit vni anni spatio iudicasse: ei tamen omnes annos tribui, qui à morte Ab-
donis ad Samsonis interitum decurrerunt, sicuti Aodo, totus ille 80. annorum
tractus adscribitur, qui à fine Othonielis ad Aodi excessum protenditur. Sera-
rius illa q. 34. existimat Samsonis administrationem cœpisse, cum plagas Philis-
thæis pugnando intulisset. Idem sentiunt Tornielus & Salius. Sic mortuus
esset Samson cum ad annos aetatis 35. aut 36. peruenisset, vt Serario, vel 39. vt Sa-
hano & Bonferio placet. Hæc res incerta mihi esse videtur, quippe quæ meris
coniecturis, ne dicam suspicionibus, non tam nitatur, quam agitur. Ad
hæc paginæ interpretationem parum refert, vtrum hoc an illud opineris.
Quam autem ratione anni Heli à tempore Samuelis distinguendi sint, infra
suo loco dicam.

IVDICVM XVII. v. 1.

Fuit eo tempore vir quidam de monte Ephraim nomine Michas.

QVÆSTIO IX.

*Quando contigerint, quæ de idolo Michas
narrantur.*

1. Notat post alios Bonferius varia auctores hac de re opinari, dum id alijs
accidisse volunt Iosue adhuc viuentis, quidam eo mortuo, sed Calebo
& Senioribus necdum vita functis. nonnulli tempore primæ seruitutis sub Chu-
sæ Melopotamiæ rege; hi ad Othonielis primi Iudicis, illi ad Eglonis tyran-
nidem, quæ primum iudicem secuta est, reuocant, non pauci deniq; post Sam-
sonis interitum differunt. At verò certum est, quod in diebus illis non erat Rex in
Israel, sed vnusquisque quod sibi rectum videbatur, hoc faciebat, vt dicitur hic v. 6. Erat i-
gitur tunc Anarchia, qua durante neque rex, neque iudex erat, qui populi sce-
lata coerceret, aut si erat, qui officium iudicis obiret, is populum in officio non
continebat, vt notat Sanctius in initio Commentariorum in libros Regum, ex
Ruperto lib. 4. cap. 10. & dicam latius cap. sequenti.

*Varia hæc
de re opi-
niones.*

Certum to

2. Certum est secundò, id non accidisse tempore Iosue, tum quia sub eo,
non faciebat vnusquisque, quod sibi videbatur, eo quod Iosue corrigeret ad vnguem
peccata, & potissimè idololatriam, vt habet Tostatus quæst. 1. constatque ex facto
Achan Iosue 7. & altari, quod duæ tribus & dimidia ad Iordanem erexerant.
Iosue 22. vers. 10. & seqq. Tum quia seruiuit Israel Domino cunctis diebus
Iosue.

Certum an

P.
Philippi
Chronologia
Testamenti

A. IV
17